

F. K.
122,
19.

BB

Bibl. Hist. Th.

II m
267

CVM
GENEROSISSIMVS DOMINVS
IOANNES CONRADVS
KRAFT
DE DELMENSINGEN,
EX
ANTIQVA PATRICIORVM GENTE
BEATE DEFVNCTVS
MAGNA CVM POMPA
EFFERETVR
DE PATRICIORVM VERA NOBILITATE
ET KRAFTONVM NOBILIVM NOMINIS ORI-
GINE DISSERENS
SVAM TESTABATVR OBSERVANTIAM
JO. NICOLAVS Schwartz.

I E N A E
EXCVDEBAT IO. ADOLPHVS MULLERVS.

Nov 1755

JOANNES GONRADAS
TRACTATI

DE DIVINISATIONE
ANTHONIUS AGRICOLA
HISTORIAS
MAGIA
DIVINATIO
PROPHETIA
DIVINATIO
DIVINATIO
SAYAN TESTAMENTUM
NICHOLAE GUNTE
LICACIO ET ALIOVITAS MATTIBIA

LICACIO ET ALIOVITAS MATTIBIA

GENEROSSISSIME DOMINE.
MARCE ANTONI KRAFT
DE DELMENSINGEN.

Virtutem profecto , ceu umbra corpus comitatur invidia. Tantum autem abest ut ad majora animi nati hac a recta virtutis via avocari possint, ut potius calcar iisdem addatur ad summum virtutis fastigium alacri animo perveniendi. Singula perillustrans regna , id demonstratum ire possem nisi ipsa nostra Germania ex omnibus hominum generibus suppeditaret exempla quam plurima. Non majoris nobilitatis exempla sub examen vocabo, cum Patriciorum ordo ob oculos in præsentiarum versetur. Virtus bellica summaque prudentia eosdem evehebant (α) ac Patriciorum nomine decabant. Non dum vero ubique locorum disseminata erat fama de tanto tamque egregio virtutis præmio , imo vix per Germaniam manarat , cum obscure serpens livor atque invidia multorum animos occupasset, ad eorum famam minuendam , cum in nobilium numerum eos minime referendos esse aliis persuaderent. Nec defuerunt qui tale quicquam litteris consignare ausi sunt. (β)

(α) De Patriciorum origine , & initio conferri potest Viri Excellentissimi BVRCKARDI GOTTHELFFI STRUVII , Dissertatio sub SCHVBARTI præsidio habita , De Ludis equestribus & Dissertatio Undecima Historiae Germaniae §. XIX. ubi hæc habet: exinde etiam patritiorum videtur esse origo petenda, qui ex nobilium ordine Magistratus gesserunt in urbibus, horumque progenies ad exemplum Romanorum dicti fuerunt Patricii. Conferri insuper potest Cranzius in Saxonia, nec lectu indigna sunt quæ allegat Crusius in annalibus Suevicis lib. 3. part. II. p. 89. Tunc quoque Henricus ad militiam præparavit subditos , armans eos & ad pugnandi scientiam exercens. Constituit ut octoni in Agris , nonum quemque sustentarent exequentes in expeditionem. In civitatibus vero quaterni quintum alerent. Tunc non pauci nobilitati fuerunt, patricii in civitatibus

facti, datis in familiam eorum insignibus, quorum virtus in bellis eminuerat.

Sic videmus tempus sat antiquum esse quo Patriciorum nobilitas coepit, ut proinde, minime adspicere possint, quasi non de vera sint nobilitate.

(6) Knipschild. de J. & Pr. civ. Imperial. lib. 2. cap. 29. n. 50. & Zahn. in Politia municipali lib. I. cap. 16.

Pater jam ex dictis quid statuendum de Patriciis in municipio degentibus quos vocari solemus Stadt-Juncern / Geschlechter die aus denen Geschlechtern sind / qui quidnam proprie sint definiri non posse scribit Jo. Jacobus Draco in tract. de orig. & Jure Patriciorum. Denominationem der Geschlechter acceperunt, non quod reliqui sine gente & familia sicut, sed quia Patricii vere non sunt nobiles sive equites Ritterbürtige / interim tamen inter provincialem plebem in obscuris degentem non referendi, adeoque per excellentiam ita nominari consueverunt.

Quosrum haec disputata sunt a modo allegatis autoribus, non nisi in ignomiam gentis Patriciæ, cum tamen, vel ab hospite in antiquitatis monumentis, facile refelli possint. Et contrarium demonstravit I. c. Vir per omnem rem publicam litterariam admodum Clarus, Excellentissimus Struvius, qui Henrici Aucupis temporibus, ex nobilitate sumtos autumat. Sit tamen ut Crusius adfirmat loco modo allegato, quod dum temporis nobiles demum facti, num nostro tempore ex eorum familis superstites, non majorum splendore sat celebres sunt? Et quod putatur eos non esse posse Ritterbürtige / falsum omnino est. Siquidem ex Tornementorum. LL. abunde constat, neminem nobilium admissum fuisse, nisi majorum imagines & splendorem antiquum monstrare potuerit, oder der da Ritterbürtig gewesen. At hisce patricios interfuisse notum est ex Henrico VI. diplomate ubi nobilibus seu patriciis Noribergensibus equestrium certaminum libertatem concessit, modo ut antea sic in posterum Mercatura & Cauponaria abstineant suisque annuis redditibus vienit; & Teste Crusio in annalibus suevicis lib. VII. part. 3. p. 396. Noribergæ circa annum 1451. sociale hastilidum est celebratum a Marchione Alberto cum patriciis ejus urbis. Sic Spenero in opere Heraldico teste gerunt Patricii Adel. Helm und Schilde. Sic itaque contra Draconem constat Patriciorum nomine insigni posteritatem istorum nobilium qui ab Henrico Aucupe ad gerendam curam Judiciorum in urbibus sunt constituti.

Lehmann. lib. 4. Chron. Spirens. c. 22. ingenuis & nobilibus coequatos fuisse concludit patricios, quando inquit: So erscheinet daraus clarl. und unwiedersprechlich / daß die Burger freye Leuth / entweder Adelichen Rittermäßigen Geschlechts / oder denselben als Patri-
cii gleich gewesen.

Originein etiam atque dignitatem patriciorum examinat Span-
genberg in Chronicō Saxonicō c. 121. p. 163. ubi scribit: A. 924 verordnete Kœniger Heinrich alle Jahr heer schau zu thun / das Volk zu mustern / und zum Kriege anzurichten / und in Fechten / Ringen / Springen / Rennen / Stechen und Brechen zu üben sc. und welche sich denn hierinnen am meisten übeten und am besten anliesen / die wurden vor den andern hervorgezogen / und dem Adel.

Adel, gleich geachtet. Dahero kommen die Geschlechter in den Städten/ welche gemeinlich anfänglich von den Dörfern und/ Dörcken/ (wie gedacht) in die bemauerten Städte genommen waren/ die des mehrern Theils auch von denselben umb liegenden Dörfern/ ihr Geschlechtes Nahmen bekommen: wie das noch zu Braunschweig/ Bremen und andern Sachsischen Städten/ im Brauch bei dem Geschlechtern blieben/dass sie genannt werden die von Peine / von Bechelt von Basmar. VVulg. Krauß in seinen Stamm- und Ankunfts-Büchlein des Hauses Sachsen A. 1555. editio Mich. Sachs in Chron. imper. sub Henrico Aucupe Cap. 5.

Ast hæc convitia virtutis Comitis, invidiae scilicet, effectus, in ingenii ad summa natis adhuc nihil ferme aliud produxere, quam ut egregiis facinoribus editis ad majori laude celebrandam nobilitatem suam alios excitarent. Si quis hujus rei testimonia quæsierit, ex patriciorum gente, multos ex hoc ordine deprehendet ad majora inflamatos esse, quo nobilitatem non fulmosis imaginibus & majorum splendore, sed egregiis virtutibus, testatam fecerint. Antiquissimorum Patriciorum Krafttonum nempe Ulmensium profapiam tale quicquam semper propositum sibi habuisse nemo indubium vocabit, si curatius in primis perpenderit, quæ a viris celeberrimis posteritati commemoranda sunt de eadem relicta.

De hujus familia origine & adpellatione non una eademque stat sententia, Siquidem sunt qui eosdem de Steig adpellatos fuisse dicant id quod Gabeleoverus quidam negare ausus est. Crusius annalibus Suevicis libr. VII. part. III. p. 427. mutati nominis indicat causam, dicens; Adpellati Kraftii existimantur a prospero pugnae exitu. Erat enim prisco tempore nobilis: qui insignia illis de Steg, omnino similia habebat. Ac quia superbia eum tumefecerat: putabat nemini fas esse, illos colores in suis armis gestare, nisi sibi & suis. Hinc factum, ut capiteles cum Stegiis inimicitias exerceret: eorumque insignia, ubicunque in ea invideret, dejiceret ac turpificaret. Quamobrem eum Stegi in Judicium imperatoris adduxerunt. Ubi cum inter se contentiose ac pertinaciter agerent: nec res ullo modo componi posset: autoritate imperiali item duello finiendam esse decretum est: quod duelum subirent duo ex utraque parte strenuissimi. Ventum ad manus & pugnam est. Ibi ille, qui de Steg ortum ducebat, animosissime pugnans: ad unumquemque, ictum, quem hosti inferebat atrociter (sui extimulandi gratia) ingeminabat verba; hic Kraft/ da Kraft. Sic cessit viro victoria & insignia sibi fortiter vindicavit, Vnuamque gloriose reportavit. Hinc & ipsi & omni posteritati ejus nomen Kraft remansit. Eadem ferme habet Felix faber. part. 3. evagatori. Der Herr

A 3. v. 1. fol. 11b an Bur-

Burgemeister in tr. Von den unmittelbahren Freyen Keyserl.
Reichs-Adel der dreyen Ritter-Creyse / in Schwaben/ Francken
und am Rhein. Strohm p. 182. 183. referret die Sache aus bewehrten
Scribenten also. Dass sie nemlich eines von Steg meldung thäten/
dem ein anderer von Adel gleiches Wappens / die Führing sei-
nes Wappens disputieren wollen / in einen zwey Kampff aber von
Keyser von den von Steg mit mehrmahliger Zurufung bey denen
Streichen/hier Kraft da Kraft den Sieg erhalten und dem Andern
von Adel sein Wappen abgenommen. Worauf seine descendenteren
einen neuen Zu- und Geschlechts-Nahmen der Kraften bekommen.

Et profecto hæc maxime probabilia videntur, idque multis ra-
tionibus ex illorum temporum moribus desuntis probari potest.

(1.) Notus (1) mos est supra jam ex Spangenbergo probatus, quod quæ
illis temporibus initia caperent patricii, eorundem plerique nomi-
na retinuerint pagorum, atque omnem familiam ita denominarint, po-
stequam in Urbes essent recepti. Videri hac de re possunt etiam verba
der Braunschweigischen Histori. Händel in der 3ten Abtheilung
des ersten principal theils pag. 224. ubi ita. Wie denn Hen-
ricus Auceps, der Römis. Keyser zum Behuff der Stadt Braun-
schweig/ von den nächsten Dörfern/ den neundten Mann aufge-
fordert/ dahero auch denn diejenigen so in die Stadt gezogen/ die
Nahmen von denselben Dörfern behalten. Quare cum probe memi-
nit Crusius in annalibus l.c. quod Kraftui die von Steg nominati prius fue-
rint ab Ita sive ponticulo ac transitu de Castro in Villam quibus postmo-
dum regione vastata castroque combusto, cum Vlmam se contulerunt
mansit hoc nomen die von Steg/donec supra dicto modo Kraftionum
nomen obtinuerunt.

Secundo constat adhuc quod die von Steg eadem insignia gesse-
rint ac Kraftiones, itam nempe auream per obliquum rubei campi: vid.
Spener. in opere heraldico p. 153. & 195.

Tertio notum etiam est quod multæ Familiaæ eadem gerant insignia,
in hunc etiam usque diem, saepè tamen multis non sine controversiis.

Quarto nota etiam est consuetudo illorum temporum quod ejusmodi
controversiæ, saepè per duellum fuerint finitæ, cum aliter haut potuerint:
qui mos per Pacis publicæ constitutionem demum est abolitus.

Quinto non ignotum est quod ab ejusmodi acclamationibus in pro-
liis atque Duellis non singuli tantum, sed toti quoque exercitus per ab-
usum & ignorantiam nomina acceperint. e. g. Conradi III. Imperatoris
temporibus Guelphi nominabantur qui a pontificis stabant partibus, Gi-
bellini vero qui cum Imperatore faciebant, nullam aliam certe ob causam
quam quod clamor exhortationis ad resistendum & fortiter pugnandum
in exercitu VVelfonis fuerit talis: Hye VVelfffen, FRIDERICVS vero Dux
Sueviæ ad confusione VVelfonis præcepisse clamari in exercitu suo: Hye
Giebelingen. De quibus videatur pluribus summi polyhistoris excel-
lentissimi Struvii furher Bericht von veränderung des teutschen
Reichs. Sic forsitan heic quoque factum ut adstantes, ignorantes quid
vellet cum exclamationibus suis, hie Kraft/da Kraft / fortiter hic pu-
gnans, postmodum eundem adpellarint, Kraft quod & iste nomen in hu-
jus duelli memoriam retinuit.

Exa-

Examinaturo singulos in historiarum monumentis an-
notatos Rectores Reipublicæ, belli Duces, ac eruditos
Viros ex hacce gente prognatos, vix sufficeret annus ut
eos enarrans argumentosum confidere posset opus. Qua-
propter eos solummodo commemorabo quorum imagi-
nes non adintuendum sed adimitandum sibi Generofissi-
mus Dominus Joannes Conradus de Krafft, nuper, heu-
nuper beate defunctus! proposuerat. Erant istorum ima-
gines qui Comite Fortuna, virtute Duce summa conse-
cuti erant. Ponebat nempe sibi ante oculos de omni ho-
minum genere bene (δ) meritum Krafftium qui an-
no millesimo ducentesimo quadragesimo & sexto no-
bili titulo erat ornatus. Recordabatur merita ac fa-
mam Krafftii fundatoris Vlmensis ecclesiæ Cathedra-
lis. (ε) Incrementa quæ in familiam hancce redundar-
unt ex Joannis Krafftii egregiis in bello rebus gestis,
nunquam non firmiter tenebat. Propositurus sibi
exemplum boni gubernatoris Reipublicæ intuebatur,
Heinricum de Krafft anno 1461 maximo urbis Vlmæ
cum luctu defuncto. Ecquid non potuerunt Vlrici
Krafftii & Joannis Krafftii imagines, qui summo
honoris titulo ob studia plane singularia sunt deco-
rati? ad maximos in studiis exantlandos labores ut
eum impellerent excitarentque. Erat enim summa
ipsius cura, ut fortibus & sua stirpe dignis facinoribus
aliquando intentus ætatem posset agere, nec alienis
meritis iners socorsque incumberet. Et aliter vitam
agere non poterat, cum virtutem solam solumque animi
cultum esse existimaret, qui nobilem a plebe secernat
& reliquis Civibus supervehat. Sane cætera omnia
aliena sunt quæ ex domesticis factis & sumosis ima-
ginibus in alterius titulos resultant. Quam spem,
quæ incrementa, quæ ornamenta sibi ab illo &
Respublica & patriciorum ordo, familiaque splendi-
didissima promittere non poterant? Quis itaque repre-
hendet Parentes nobilissimos si luctu & squalore con-
ficiantur. Ordo Patricius jure luctui habendas laxat,
cives urbis Vlmæ, squalore, lacrimis, funeris atratisque
vesti-

velibus deformati merito quoque incedunt. Et si ipsa
subsellia curiae Vlmensis, quae cum beatisme defuncto ali-
quando exornanda quendam doloris sensum præ se
ferre videantur, neutiquam miror. Ego vero TVÆ gen-
ti devotissimus asfiduas ac vehementes preces ad Deum
effundo, cum aliter observantiae signa testificare in præ-
sentiarum non possum, ut cuilibet dolentibus vestræ fa-
miliæ augustæ det magnum omnino animum omnis
tristiae contemptorem, tollat impeditaque temporis
progressu quæ à gratulationibus avocare vobis de-
votos animos posint, avertat ejusmodi nempe
Clades, annuat religioni Deus, annuat vestræ stirpi,
annuat ô tristissimi Parentes vestris hæredibus ut sem-
per sint ex iisdem qui ornat quique a convitiis
invidia ductorum virdicent hanc gentem antiquis-
simam.

(d) De hoc Kraffione testatur antiquum quoddam Diploma. Dass er
1246, des Abten von Reichenau Vasall und mit den titul nobilis
beehret worden.

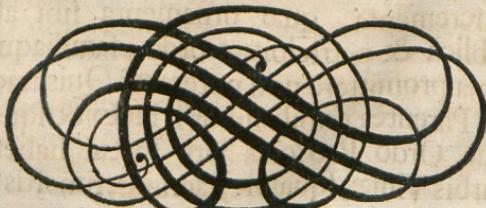
(e) Felix faber l. c. allegat ejus epitaphium.

ANNO DOMINI M CC LXXXVIII. INDIE EPIPHANIAE
OBIIT DOMINVS KRAFTO ANTIQVVS SCRIBA FVNDA-
TOR NOSTER.

Crusius l. c. p. 409. Vlmæ obiit 1461. der Fromme und Beste Heinrich
Krafft / alter Burgemeister die Jovis post nativitatem Christi.

Crusius l. c. p. 470. dicit: de Ulrico Krafftio in Papiensi academia crea-
tus est Doctor Juris Canonici & civilis Ulricus Krafftius Vlmenis 1486.
Spangenberg Joannis Kraftii memoriam injicit in Adel-Spiegel / wenn
er p. 197 saget / daß Er Medicinæ Doctor und Ferdinandi Leib-Me-
dicus gewesen,

Bon derer Herrn Kraffen Schloß Delmensingen findet man einige
Nachricht bey dem Martino Zelero in seiner Dertter-Beschreibung
des Schwaben-Landes p. 478. & 594.

V D 18

mc.

F. K.
122,
19.

Bibl. Inv. 77
II m
267

CVM
GENEROSSISSIMVS DOMINVS
IOANNES CONRADVS

KRAFT
DE DELMENSINGEN,

EX

ANTIQLA PATRICIORVM GENTE
REATE DEFVNCTVS

MAGNA CVM POMPA
EFFERRETVR
CIORVM VERA NOBILITATE
ONVM NOBILIVM NOMINIS ORI-
GINE DISSERENS
TESTABATVR OBSERVANTIAM
IO. NICOLAVS Schwarß.

I E N A E
VDEBAT IO. ADOLPHVS MULLERVS.

Mod 1759

